

Broj/Број: 01,02,03,04/3-05-73/09
Sarajevo/Сарајево:

**IZVJEŠTAJ
O UČEŠĆU STALNE DELEGACIJE PSBiH U PSOSCE-a
U NADGLEDANJU IZBORA U MAKEDONIJI,
ODRŽANIH 22.3.2009.**

Predsjedavajući stalne delegacije PSBiH u PSOSCE-a Branko Zrno i sekretar stalne delegacije PSBiH u PSOSCE-a Jelena Rajaković učestvovali su u procesu nadgledanja predsjedničkih izbora u Makedoniji, koji su održani 22. marta 2009.

Međunarodnu posmatračku misiju u Makedoniji činili su: predstavnici Ureda OSCE-a za demokratske institucije i ljudska prava (OSCE/ODIHR), Parlamentarne skupštine OSCE-a (PSOSCE-a) i Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope (PSVE).

Presjednički kandidati na ovim izborima bili su:

Đorđe Ivanov, VMRO-DPMNE

Ljubomir Frčkovski, Socijaldemokratska unija Makedonije

Nano Ružin, Liberalnodemokratska partija

Ljube Boškoski, nezavisni kandidat

Argon Buxhaku, Demokratska unija za integraciju

Mirushe Hoxa, Demokratska partija Albanaca

Imer Selmani, Nova demokratija.

Dana 20. marta 2009. međunarodni posmatrači sastali su se s predstavnicima "Nove demokratije", VMRO DPMNE, SDSM-a, te predstavnicima nevladinih organizacija.

Narednog dana članovi međunarodne posmatračke misije posjetili su sjedište dvije stranke u Tetovu: DUI (Demokratska unija za integraciju) i DPA (Demokratska partija Albanaca), nakon čega su se u Skoplju sastali s nezavisnim kandidatom Ljubom Boškoskim, potpredsjednikom LDP-a Emilom Kirjasom i predsjednikom Državne izborne komisije Aleksandrom Novakovskim.

Većina tvrdnji predstavnika opozicije odnosila su se na tretman kandidata njihovih stranaka od strane aktuelne vlasti u predizbornom periodu, nejednaku zastupljenost u medijima i favoriziranje kandidata stranke koja je trenutno na vlasti.

Oni su također iznijeli bojazan da će biti većih neregularnosti tokom izbora, posebno u toku prebrojavanja glasova.

Predsjednik Državne izborne komisije istakao je da su izbori u Makedoniji organizirani profesionalno, u skladu s postojećim zakonom i međunarodnim standardima, te da su vlast i politički lideri uložili veliki napor kako bi osigurali da se predsjednički izbori održe u mirnoj atmosferi.

Izborima je prethodila intenzivna kampanja, a ovi izbori trebalo je da predstavljaju put povratka povjerenja građana u demokratske procese.

Dana 22.marta 2009., u sati, otvorena su birališta, na kojima se birao predsjednik Makedonije na mandat od četiri godine. Za ove izbore registrirano je 1 800 000 građana s pravom glasa, a na izborima je učestvovalo 51,68 % registriranih birača.

Na biralištima koja su nadgledali članovi delegacije PSBiH (Skoplje) nisu uočene veće nepravilnosti. Svoja zapažanja članovi delegacije PSBiH, kao i podatke prikupljene na biralištima, unijeli su u posmatračke formulare koji su predati Sekretarijatu PSOSCE-a.

Nakon izbora, 23.3.2009., održan je sastanak međunarodne posmatračke misije na kojem je zaključeno da je zadovoljena većina međunarodnih standarda ali da je potreban daljnji demokratski razvoj tog procesa. Izbori su protekli mirno i proces glasanja je, općenito, dobro prošao, iako su uočene proceduralne nepravilnosti. Proces prebrojavanja glasova ocijenjen je manje pozitivno. Sigurnost tokom izbora bila je značajno poboljšana, ali je naglašeno da i dalje postoji nepovjerenje, na šta ukazuje i veliki broj pritužbi koje se odnose na pritiske ili zastrašivanje tokom predizbornog perioda.

Nakon prvog kruga, prema objavljenim rezultatima, Đorđe Ivanov, VMRO-DPMNE, osvojio je 38,49% glasova, kandidat Socijaldemokratskog saveza Ljubomir Frčkovski 18,4 %, nezavisni kandidat Ljube Boškosi 17,3% , kandidat Nove demokratije Imer Selmani, 15 %.

Drugi krug predsjedničkih izbora na kojima su birači odlučivali između kandidata vladajuće VMRO-DPMNE Đorđa Ivanova i kandidata Socijaldemokratskog saveza Ljubomira Frčkovskog održan je 5 .aprila 2009.

Izbore je pratilo oko 500 međunarodnih posmatrača i oko sedam hiljada domaćih, a za sigurnost je brinulo osam hiljada policajaca.

U drugom krugu predsjedničkih izbora u Makedoniji pobijedio je Đorđe Ivanov. Njegov suparnik, bivši ministar vanjskih poslova Ljubomir Frčkoski priznao je poraz. Na izbore je izašlo više od 40 posto građana s pravom glasa. Oba kandidata zastupaju sličan program i najvažnijim smatraju rješavanje spora s Grčkom zbog imena države te euroatlantske integracije.

Ovi izbori bili su ključni test za Makedoniju, budući da su EU i NATO upozorili tu zemlju da su joj za približavanje i članstvo u euroatlantskim integracijama neophodni izbori koji zadovoljavaju međunarodne standarde. Međunarodna zajednica upozorila je Makedoniju da bi, ne budu li izbori poštenu i mirni, mogla izgubiti priliku da počne pregovore o članstvu u Evropskoj uniji i NATO-u.

Izvještaj pripremila

Sekretar stalne delegacije PSBiH u PSOSCE-a
Jelena Rajaković

- Napomena: Izvještaj odobrio predsjedavajući stalne delegacije PSBiH u PSOSCE-a Branko Zrno.